

RS AU § 271 Motion. Uppmuntra Gotlands skolor att delta i projektet "Cykelvänlig skola"

Ärendenummer: RS 2022/843

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Motionen avslås.

Sammanfattning

Saga Carlgren m.fl. (V) yrkar i en motion att regionfullmäktige beslutar uppmuntra regionens skolor att delta i projektet "Cykelvänlig skola" för att få fler barn och ungdomar att använda cykel som transportmedel.

Att öka fysisk aktivitet i befolkningen är en viktig fråga utifrån både ett folkhälsoperspektiv och utifrån att klara belastning inom vård och omsorg samt att minska klimatpåverkan. På Gotland lyfts detta bland annat som ett konkretiserat mål i "Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland, 2023-2027" utifrån den regionala utvecklingsstrategin "Vårt Gotland 2040" samt i "Hälsa genom hela livet/god och nära vård". Region Gotland är idag drivande eller medverkande i flera olika projekt och initiativ för att öka fysisk aktivitet. Exempelvis Cykelvänligast som riktar sig till gotländska arbetsplatser samt Trafikkalendern där den årliga utmaningen Gå & Cykla till skolan ingår. Andra exempel i eller runt skolmiljö är Rörelsesatsning i skolan och Hållbar hälsa på Wisbygymnasiet, båda i samverkan med RF-SISU samt projekten Fysioterapeut i elevhälsan och Framtiden är Aktiva Ungas Mobilitet (FAKTUM).

Regionstyrelseförvaltningen (tjänsteskrivelse daterad 2023-03-20) ansåg att motionen skulle avslås med bakgrund till arbete som redan pågår kopplat till fysisk aktivitet och ökad rörelse.

Regionstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-04-05, § 94 att återremittera ärendet för behandling i barn- och utbildningsnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Ovan nämnda nämnder har i sina yttranden beskrivit att skolorna är medvetna om vikten av fysisk aktivitet för barn och unga. Vidare beskriver de att det idag finns en rad aktiviteter och samarbeten där nämndernas verksamheter redan bidrar till att uppnå den goda intentionen i motionen. Båda nämnderna har slutligen föreslagit regionfullmäktige att avslå motionen utifrån det arbete som redan pågår kopplat till ökad fysisk aktivitet, samt att det är tveksamt om skolorna ska uppmuntra till aktiviteter som faller utanför skolornas ansvarsområde.

Regionstyrelseförvaltningen anser även att det är viktigt att kraftfulla metoder används utifrån befintlig struktur och att fortsätta med de arbeten som redan

påbörjats innan nya metoder lyfts in. För att få en kraftfull verkan och vid införande av nya metoder är regionstyrelseförvaltningens bedömning att det ej är lämpligt med en ”uppmuntran” utan det bör innefatta en tydligare formulering vad som förväntas av de gotländska skolorna.

Sammanfattningsvis görs bedömningen av regionstyrelseförvaltningen att motionen bör avslås.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att öka fysisk aktivitet och minska stillasittande i den gotländska befolkningen är angeläget och bör ha hög prioritet. Att öka den fysiska aktiviteten i befolkningen är en stor samhällsutmaning som kräver samverkan mellan flera olika aktörer. För att kunna göra en verklig förflyttning behövs både kraftfulla verktyg och val av rätt metoder. Den föreslagna målsättningen i ”Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland” med en timmes rörelse varje dag är högt och ambitiöst. Målsättningen visar på angelägenhetsgraden och kraften att både vilja och möjligheten att arbeta med frågan från såväl Region Gotland som andra samhällsaktörer i samverkan.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att motionen ska avslås. Detta är i linje med barn- och utbildningsnämndens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttranden som både föreslår regionfullmäktige att avslå motionen. Detta mot bakgrund av det arbete som redan pågår kopplat till området inom både skolorna och regionen i stort. Det är viktigt att kraftfulla metoder används utifrån befintlig struktur och att fortsätta på de arbeten som redan påbörjats innan nya metoder lyfts in. För en kraftfull verkan och vid införande av nya metoder är det regionstyrelseförvaltningens bedömning att det ej är lämpligt med en ”uppmuntran” av införande utan att det behöver innefatta en tydligare formulering vad som förväntas av de gotländska skolorna. Både barn- och utbildningsnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ställer sig tveksamma till om skolorna ska uppmuntra till aktiviteter som faller utanför skolornas ansvarsområde. Istället belyser de aktivitet som redan finns för att främja rörelse och fysisk aktivitet för barn och unga i enlighet med skollagen att ”Skolan ska sträva efter att erbjuda alla elever daglig fysisk aktivitet inom ramen för hela skoldagen”.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion. 2022-06-20

Barn- och utbildningsnämnden 2023-09-14, § 84

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-09-12, § 67

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-10-10